

Obec se stavebním úřadem po nás požaduje spolufinancování. Má na to právo?

18.3.2025 - Dominik Hrubý | Sdružení místních samospráv ČR

Obdrželi jsme dopis z obce, která pro nás vykonává státní správu v oblasti stavebního úřadu. Kvůli změně stavebního zákona došlo od 1. 1. 2025 ke změně financování výkonu státní správy ze strany státu a obcím bylo odebráno 40 % prostředků na financování stavebních úřadů (výkonu státní správy).

Obec se stavebním úřadem nyní požaduje tento rozdíl dorovnat po obcích, pro které tuto státní správu vykonává, a opírá se o skutečnost, že objem úkonů zůstal stejný. V případě, že se nebudeme podílet na financování stavebního úřadu, budou požadovat odebrání naší obce ze své působnosti.

Je tento postup ze strany obce se stavebním úřadem oprávněný a mají na spolufinancování stavebního úřadu nárok?

Odpověď:

Podle nového stavebního zákona jsou obecními stavebními úřady jednak obecní úřady obcí s rozšířenou působností, jednak pověřené obecní úřady a obecní úřady, které stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem – tím je vyhláška o stanovení obecních stavebních úřadů. § 37 odst. 1 nového stavebního zákona uvádí, že působnost stanovená tímto zákonem krajskému úřadu, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností a obecnímu úřadu je přenesenou působností.

Výkon přenesené působnosti je v obecné rovině financován příspěvkem ze státního rozpočtu ve smyslu § 62 zákona o obcích a z dalších prostředků obce, která přenesenou působnost vykonává. Žádný právní předpis nepočítá s financováním výkonu přenesené působnosti z rozpočtů ostatních obcí v příslušném správním obvodu.

Podle nálezu Ústavního soudu ČR ze dne 5. února 2003, sp. zn. Pl. ÚS 34/02, není svěření výkonu přenesené působnosti územním samosprávným celkům vázáno na jejich souhlas. Obec se stavebním úřadem tedy nemůže jednostranně odmítnout výkon agendy svěřené jejímu obecnímu zákonu zákonem a prováděcí vyhláškou, a to ani pro část svého správního obvodu, ani podmiňovat výkon této agendy platbami, které žádný právní předpis nepředpokládá.

Podle § 30 odst. 4 nového stavebního zákona lze stanovení obecního stavebního úřadu nebo jeho zrušení, popřípadě změnu jeho správního obvodu, provést pouze k počátku kalendářního roku. K těmto změnám je vždy nutná novelizace příslušné vyhlášky. Podle našich zkušeností je Ministerstvo vnitra ochotno provést změny správních obvodů pouze v případě, že s ní všechny zúčastněné obce (tj. obec, která má být přesunuta do jiného správního obvodu, obec s „dosavadním“ stavebním úřadem a obec s „novým“ stavebním úřadem) souhlasí.

Nad rámec vašeho dotazu uvádíme, že SMS ČR považuje současný stav financování stavebních úřadů po letošní změně za krajně neuspokojivý a snaží se o jeho změnu.

<https://www.smscr.cz/o-sms-cr/aktuality/obec-se-stavebnim-uradem-po-nas-pozaduje-spolufinancovan-i-ma-na-to-pravo-4253cs.html>